

Directoraat-generaal Agro

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

11 augustus 2025

Kenmerk

DGA / 100343614

nota

Nota bij Kamerbrief Voedselverspilling in Nederland
2025

Kopie aan

Parafenroute

[Redacted signature block]

Bijlage(n)

Aanleiding

Jaarlijks informeert u de Kamer over de voortgang richting het doel om voedselverspilling in 2030 met de helft te verminderen ten opzichte van 2015. In deze brief wordt de stand van zaken van het voedselverspillingsbeleid weergegeven op basis van de meeste recente Monitor Voedselverspilling Update 2009-2023, en de voortgang van acties richting 2026.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen.

Kernpunten

- In Nederland werd in 2023 2.271 kiloton voedsel verspild (127 kg per persoon), wat 17% minder is dan in 2015.
- De afname vlakt af en tegelijkertijd nemen de beschikbare middelen voor de beleidsinzet af waardoor het behalen van de doelstelling onder druk staat.
- U gaat in de Kamerbrief in op de meest recente ontwikkelingen en vervolgstappen die op korte termijn worden gezet.
- Daarin wordt benadrukt dat, gezien de aankomende juridische verplichtingen vanuit de EU, inzet noodzakelijk zal blijven om de doelen alsnog binnen bereik te houden.
- U geeft verder aan dat een nodige volgende stap gericht is op ketenoverstijgende verspilling.
- U publiceert de Kamerbrief in aanloop naar de 7e Verspillingsvrije Week (vanaf 8 september), die dit jaar extra publieke aandacht krijgt doordat Hare Majesteit Koningin Máxima de week officieel opent.

Toelichting

- Ongeveer een vijfde van al het voedsel in Nederland wordt verspild. Dit leidt tot onnodige verliezen van waardevolle grondstoffen zoals water, energie en landbouwgrond. Het brengt kosten met zich mee voor boeren,

bedrijven en huishoudens en daarnaast draagt voedselverspilling ook indirect bij aan overconsumptie.

- In 2015 heeft Nederland zich gecommitteerd aan Duurzaam Ontwikkelingsdoel 12.3 van de VN: de voedselverspilling in 2030 bij de consument en bij de retail halveren ten opzichte van 2015 en het verminderen van voedselverliezen langs de productie- en toeleveringsketens, inclusief verliezen na de oogst.
- De huidige aanpak heeft, dankzij de inzet van Stichting Samen Tegen Voedselverspilling en het Voedingscentrum, gezorgd voor een afname van 17% t.o.v. 2015.
- Huidige maatregelen richten zich op betere benutting van reststromen, portiegrootte, houdbaarheidscommunicatie en marktverantwoordelijkheid. Ketenoverstijgende verspilling wordt nog in mindere mate aangepakt en verdient meer aandacht.

Motie van het lid Grinwis

- In de brief wordt antwoord gegeven op de motie van het lid Grinwis c.s. (Kamerstuk 30 252 nr. 196).
- De motie vraagt om middels onderzoek voedselverliezen in zowel de gangbare als de biologische sector kwantitatief in beeld te krijgen, en vervolgens ketenafspraken te maken om deze voedselverspilling en economische verliezen voor de boer structureel te verminderen.
- Ter opvolging hiervan heeft u WUR opdracht gegeven tot onderzoek naar voedselverliezen in de primaire sector, inclusief een verdieping naar de verschillen tussen de biologische en conventionele landbouw.

Monitor Voedselverspilling Update 2009-2023 - Wageningen University & Research

- De Monitor Voedselverspilling Update 2009-2023, opgesteld door experts van Wageningen University & Research in opdracht van LNV, geeft inzicht in de totale hoeveelheid voedselverspilling en voedselverliezen in de hele Nederlandse voedselketen. De monitor brengt jaarlijks de verspilling in NL in kaart op basis van openbare cijfers. Deze meting gaat over 2023, omdat de gegevens die nodig zijn om de verspilling te berekenen pas na geruime tijd beschikbaar zijn, waarna deze nog geanalyseerd moeten worden.
- De totale omvang van voedselverspilling in Nederland in 2023 was 2.271 kiloton, of 127 kilogram per hoofd van de bevolking.
- Dit is 5% lager dan de vorige meting; over 2022 was 2.350 kiloton, of 134 kilogram per hoofd van de bevolking gerapporteerd. Het gerapporteerde getal in 2023 is 17% lager t.o.v. 2015. Vooral sinds 2020 zien we een duidelijke daling.
- Sinds 2020 wordt de EU definitie aangehouden en bovenstaande cijfers zijn hierop doorerekend.